СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 56. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 10-го БЕРЕЗНЯ 1950. No. 56. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 10, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

НАШІ ОБОРОННІ ЗАСОБИ ВИСТАЧАЛЬНІ, КАЖЕ БРЕДЛІ

Вашингтон, 8 березня. — У промові на обіді Краєвого Жіночого Клюбу предсідник спільних генеральних штабів ген. Омар Н. Бредлі порушив питання: „Чи оборонні засоби Злучених Держав вистачальні?". Він сказав, що це питання є предметом часописних наголовків у 1950 р. і на нього він дав притакуючу відповідь. Відповідь спрямував він на три точки, а саме: 1. на розбудову відповідних сил для відвернення нещастя і на завзяте відбиття нападу на випадок наїзду. Тут він звернувся до нації з зазивом до розумного, спокійного й ясного думання над абезпекою країни. Не можна глядіти на цю справу так, що на кожний совєтський літак ми мусимо мати свій літак; на кожний їх корабель наш корабель; на кожну їхню дивізію нашу дивізію. Коли б ми так думали, ми понизили б наш життєвий стандард. Тому нам треба подумати про створення сили, потрібної до запобіження атаки, яка могла б обезвладнити націю. 2. Мілітарна сила складається з двох частин: з існуючої, готової збройної сили і з сили, яку ми маємо змобілізувати. Щодо мобілізації ми маємо заморські бази для модерних субмарин. Наші боєві сили організуються на засадничих підставах і ми тепер сильніші ніж перед двома роками. Наші запаси атомових бомб і наша спосібність постачити їх на місце дають нам спроможність негайної відплати. Дальші досліди причиняться до поправки теперішнього положення. 3. Одначе питання оборони не є виключно питанням Злучених Держав. У добре передуманих плянах ми взяли під увагу промислові, торговельні й культурні засоби Західної Европи. Отже наша оборона мусить обняти теж оборону заприязнених країн з Атлантійського пакту, як теж і інших країн, яких доля злучена з нашою долею.

Представивши в такім стані нашу оборону, ген. Бредлі остеріг перед зниженням видатків на оборону, головно при видатках на мобілізацію. До того треба відповідного вишколу для швидкого розвитку збройних сил.

ГОЛОСУВАННЯ НАД ІМІҐРАЦІЙНИМ ЗАКОНОПРОЄКТОМ ПОЧНЕТЬСЯ 3 КВІТНЯ.

Вашинґтон. — Після триденного заколоту сенатори погодилися приступити до голосування над новим іміґраційним законопроєктом 3 квітня. Проєкт має на цілі „злібералізувати" постанови для допущення більшої кількости іміґрантів зі скитальщини.

ПІДСЕКРЕТАР МАРИНАРКИ НЕ ВІРИТЬ В НАПАД РОСІЇ.

Сан Франсиско. — Дан Е. Кімбал, підсекретар маринарки, висловив переконання, що „московська товпа" не піде до війни, хіба вже аж в останнім розрахунку. Росія надіється, що Злучені Держави заломляться економічно і тоді вона опанує Америку. Якщо б наші оборонні змагання були менші ніж в 1945 р., ми вже давно були б мали третю війну. Коли б не наші оборонні приготування, комунізм вже був би зайняв Европу, заявив Кімбал у своїй промові до торговельної палати.

ТІЛЬКИ 17 СТЕЙТІВ МАЮТЬ ЗАКОНИ ПРО ЦИВІЛЬНУ ОБОРОНУ.

Вашинґтон. — Спільна Конґресова Комісія Атомової Енергії призбирала вісті про цивільну оборону в краю і стверджує, що тільки 17 стейтів мають законодавство в справі цивільної оборони на випадок нападу. Інші стейти щойно приготовляють закони. Деякі закони є надто загальні, одначе комісія приготовляє свої доручення для охорони перед нападом атомовою бомбою з повітря. Комісія від себе робить начерк федерального закону. Він передбачує переведення оборонних вправ для 5,000,000 осіб кожного року.

КОМУНІСТИ НЕ МОЖУТЬ БУТИ УЧИТЕЛЯМИ В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК.

Олбені, Н. Й. — Апеляційний відділ Верховного Суду підтримав одноголосно так званий Закон Файнберґа, який має на меті виключити від навчання учителів, які належать до комуністичних організацій. Це рішення є протилежне рішенню Верховного Суду з 28 листопада 1949 р., яким признано цей закон неконституційним. Закон Файнберґа вимагає від стейтової шкільної влади зладження списку комуністичних і підривних організацій, щоб мати докази на нельояльність учителів, якщо б вони належали до таких організацій.

СЕНАТОР ЗАКИДАЄ КОМУНІСТИЧНЕ НАСТАВЛЕННЯ УРЯДНИЧЦІ.

Вашинґтон. — Сен. Джозеф МекКарті закинув Дороті Кеньйон участь в 28 організаціях, які становлять комуністичний фронт. Панна Кеньйон є урядничкою департаменту стейту в Обєднаних Державах. Вона заявила, що сенатор є „брехуном". Сенатор закинув теж комуністичні симпатії загальному амбасадорові д-рові Джессупові.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДРІТ ДЛЯ ПЕРЕСИЛАННЯ ЕЛЕКТРИКИ.

Ню Йорк. — В Інституті Радієвих Інженерів оприлюднено винахід загального дроту, званого „Дріт Джі" (G), яким можна буде посилати телефонемати, телевізійні програми й інші комунікати. Його винайшов д-р Джордж Ґубо з лябораторій Сиґналового Корпусу З.Д. у Форт Монмавт, Н. Дж. Цей дріт можна буде використати на зладження телефонічної сітки, яка буде передавати теж світлину розмовників, так, що розмовляючі особи будуть могли себе бачити підчас розмови. Він незвичайно улегшить військову техніку при наданні радієвих вістей. Водночас у цьому Інституті зроблено спроби з новою радієвою лампкою, яка дасть спромогу обнизити ціну радіоапаратів до 5 долярів.

„ГОЛОС АМЕРИКИ" ВИСМІВАЄ СОВЄТСЬКУ ВИБОРЧУ СИСТЕМУ

Ню Йорк, 8 березня. — Від неділі радіопрограма „Голос Америки" змінила дотеперішній спосіб ведення пропаганди поза Залізною Заслоною і перейшла до системи, вживаної Совєтами супроти Америки. Тому, що найближчої неділі відбудуться вибори до Верховного Совєту, а ці вибори називають там „найдемократичнішими" в світі, „Голос Америки" почав передавати кожного дня скечі в формі розмови совєтського комісаря з незнаною людиною. Розмови мають на цілі висміяти совєтські твердження, наче б їхня система була демократична. Головна увага звернена на критику виборчого примусу, одно партійности і недостачі всяких засад тайного голосування. Такі розмови тривають тільки дві минути, після чого передається звичайні американські й світові новинки й музику. Перші звідомлення з висліду нової американської пропаганди вказують, що вони стали сензацією серед совєтського населення. Скечі передаються у всіх мовах, в яких переводиться радіопрограми „Голосу Америки".

ВИСИЛКА БІЛІОНОВОЇ ЗБРОЇ В ЕВРОПУ

Норфолк, Ва. — Перший пайок зброї вартости біліона долярів, призначеної для Західної Европи, вже вантажиться в тутешній пристані на французький корабель Діксмюд. З цієї нагоди зібралися в пристані представники французького уряду, департаменту стейту, департаменту оборони, Адміністрації Економічної Кооперації й Конґресу. При цій нагоді виявилося, що зброя йде не тільки до Европи, але й до східних портів.

УКРАЇНСЬКІ СКИТАЛЬЦІ ГЕРОЯМИ В ПОЖЕЖІ

Нюарк, Н. Дж. — „Геройство сестри й брата, недавніх діпістів, підчас пожежі при Томас Стріт виявилося, коли група втікачів з пожежі прикучнула в сусіднім домі" — таку новинку подає Нюарк Івнінґ Нюз з 4 березня. Інші газети подають теж ширші описі вчинку панни Дарії Ратич, яка, вибігши підчас пожежі в год. 2 співночі, тільки в нічнім білю з свого мешкання, на спілку з своїм братом Ярославом і його жінкою — взялися розбуджувати сплячих мешканців, а одного — Госкінса — якого одяг вже загорівся, панна Ратич витягнула силою надвір. Разом вони розбудили 16 родин і врятували 9 осіб, якими, як і Ратичами, заопікувався Американський Червоний Хрест. Ратичі втратили все, що мали, навіть і документи, з якими приїхали з Европи перед роком. Часописі, відмічуючи їхнє українське походження, згадують, що вони кричали до сусідів по українськи, щоб рятувалися. Дружина Госкінса, вибігши зо свого мешкання, подала до іншого і там згинула. Дарія Ратич це колишня учителька, тепер працює в фабриці трикотів в Ню Йорку. Вона є передплатницею „Свободи", членом хору „Боян" в Ню Йорку і учителює на українських курсах, що їх веде д-р К. Кисілевський. Нюарська українська громада поспішила з першою допомогою родині Ратичів.

ІМПРЕЗИ В НЮ ЙОРКУ.

Кінець цього тижня в Ню Йорку стоїть під знаком Шевченківського Свята, що відбудеться в год. 7:30 ввечорі в неділю, 12-го березня. Свято влаштовує Об'єднаний Комітет при співпраці Літературно-Мистецького Клюбу. Воно відбудеться в залі Стайвенсон Гай Скул. В суботу, 11-го березня, в год. 7:30 ввечорі в залі св. Юра, відбудеться перший виступ Балетної Школи Валентини Переяславець, що виставить балет „Чародійна Паличка".

ВИДУЖАВ ГОЛОВА ВИКОННОГО ОРГАНУ УНРАДИ

Авґсбурґ, Німеччина, 9 березня. Інформаційна Служба Виконного Органу УНРади повідомила, що голова цего Органу, проф. І. Мазепа, який від жовтня минулого року перебував в лікарні та перейшов кілька важких і небезпечних операцій, вже настільки видужав, що залишив лікарню в дні 2-го березня. Це уможливить йому знову брати безпосередню участь в працях Виконного Органу УНРади.

РОҐҐІ ЦИТУЄ ДЖЕФЕРСОНА НА ВИСТУПІ В МОСКВІ

Москва, 9 березня. Колишній заступник генерального прокуратора, О. Джан Роґґі, цитував вчора на виступі в Кремлі відомі слова Джеферсона: „Якщо між нами були б такі, що бажали б розв'язання цего союзу (Злучених Держав), або зміни його республіканської форми, залишімо їх в спокою, як монумент безпеки, в якій можна толерувати помилку думки, де є свобода думки". Роґґі промовляв з ініціятиви Постійного Комітету Друзів Миру в користь обмеження зброєнь та поставлення поза законом атомічної бомби. Він закликав до свободи думки та до зусиль в напрямку скріплення америкaсько-совєтських порозумінь, а не розбіжностей. Опісля він ще говорив зі совєтськими кореспондентами на тему його розуміння вільного суспільства. Роґґі відомий в Америці теж зі своїх виступів разом з лівими „прогресивними". Іншого наряд чи були б допустили до виступу в Кремлі.

СТРИМАНО ВИСИЛКУ СТРАТЕҐІЧНИХ МАТЕРІЯЛІВ ДО КОМУНІСТИЧНОГО КИТАЮ

Вашинґтон. — Нові загострення для заборони висилки стратеґічних матеріялів обіймають посилки, які донедавна йшли до Китаю. Забороною обнятих 600 родів матеріялів. Щоб вони не попали в руки китайських комуністів, експортові підприємства мусять на кожну висилку дістати дозвіл департаменту торгівлі.

ЯПОНСЬКИЙ РЕКОРД В ЛОВЛІ КИТІВ.

Токіо, 9 березня. — Інформаційне бюро ген. МекАртура повідомило, що в цьому році японці досягнули рекорду в ловлі китів, як їхня антарктична експедиція протягом 11 тижнів зловила 1,941 тих морських великанів.

ШІПКОВ ЗАСУДЖЕНИЙ НА 15 РОКІВ

Софія, 9. березня. — Після двох днів розправи, комуноболгарський суд проголосив вирок на бувшого перекладчика в американській амбасаді, Михайла Шіпкова, засуджуючи його на 15 років ув'язнення. Шіпкова обвинувачували в шпигунстві на користь Злучених Держав. Під час розправи він „признався" до всіх закидуваних йому злочинів та обвинувачував в них теж американських дипломатів. Перед розправою державний департамент у Вашинґтоні проголосив передану американцям заяву Шіпкова, в якій він після попереднього свого арешту виявляє страшні фізичні і моральні тортури, якими комуністична поліція вимушує від заарештованих потрібні їй зізнання. Державний секретар Ачесон назвав Шіпкова „мучеником", а відкликаний зі Софії після зірвання американсько-болгарських дипломатичних стосунків амбасадор Доналд Гіт назвав цілу судову комедію в Софії „ще одною трагедією за залізною заслоною".

ПОЧАЛИ „НАЇЗД" НА КАРІБСЬКІ ОСТРОВИ

Сан Хуан, у Порто Ріко. — Понад 8,000 вояків Третьої Дивізії Інфантерії здобули штурмом побережжя острова Вієк в першім етапі маневрів американських збройних сил на Карібському морю в теперішньому році.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЛІБЕРАЛЬНУ КОАЛІЦІЮ В ГРЕЦІЇ

Атени, 9 березня. Провідники чотирьох відламів Ліберальної партії, ген. Плястірас, Емануель Тсоудерос, Софоклес Венізельос і Юрій Папандреу, кожний з яких вже був в своєму житті премієром Греції, заповіли вчора свою „принципову згоду" на коаліцію, щоби створити новий уряд Греції. Їхні партії спільно досягнули велику перемогу в останніх виборах, а їхня коаліція остаточно відсуває з політичної сцени популіста Цальдаріса, хоча його партія пропорційно до інших здобула досі найбільше голосів у виборах, але велику меншість, в порівнянні зі заповідженою коаліцією. Король Павло вчора заявив, що останні грецькі вибори виявили світові неомильно, що Греція є „справжньою демократією". На випадок заповідженої коаліції, премієром став би, правдоподібно, ген. Плястірас.

НАРАДИ СТАРОЇ І НОВОЇ УПРАВИ „САМОПОМОЧІ"

Ню Йорк, 9 березня. Секретаріят „Самопомочі" повідомив, що перше засідання нововибраної управи цеї організації відбудеться разом з членами попередньої управи в суботу 11-го березня, в год. 3-тій після полудня в домівці „Самопомочі" при 77 Іст 7-ма Стріта в Ню Йорку. Серед нової іміґрації, як і давнішої, широко коментується останній з'їзд делеґатів „Самопомочі" в Нюарку.

ПЕРЕМОГА НАЦІОНАЛЬНО-ОБОРОННИХ ІНТЕРЕСІВ У ФРАНЦІЇ

ЗАКОН ПРОТИ САБОТАЖІВ І ДОВІР'Я УРЯДОВІ УХВАЛЕНО ВЕЛИКОЮ БІЛЬШІСТЮ; НА ПОРЯДКУ АСАМБЛЕЇ РАТИФІКАЦІЯ АТЛАНТІЙСЬКОГО ПАКТУ.

Париж, 9 березня. — Національно-оборонні інтереси країни вчора безсумнівно перемогли у французькій Національній Асамблеї, як вона величезною більшістю голосів ухвалила урядовий законопроєкт проти організованих комуністичною п'ятою колоною саботажів проти національної оборони, ухвалюючи рівночасно довір'я урядові премієра Бідо. Закон проти саботажів був ухвалений більшістю 393 голосів проти 186, і вже сьогодні його передано до апробати Раді Республіки. Премієр Бідо, користаючи з цеї безприкладної в останніх часах перемоги, предложив Асамблеї справу ратифікації Атлантійського Пакту. Нав'язуючи до ухвалення закону проти саботажів, премієр Бідо підкреслив, що не зважаючи на всі комуністичні обструкції теж в парляменті, французький нарід та його парляментарні представники є об'єднані, якщо йдеться про національну оборону та збереження Франції. Не має теж сумніву, що проти-саботажний закон буде апробований Радою. В користь закону голосували тим разом вже навіть консервативні ліберали, що звичайно є в опозиції до всіх урядових законопроєктів, як теж прихильники ген. де Голя. Під час дебат теж вчора дійшло до „виміни думок" п'ястуками, в якій „останнє слово" мали лікарі, даючи першу поміч потурбованим. Ухвалений закон дає урядові окремі повновласті до боротьби проти організованих комуністами політичних страйків для послаблення краєвої оборони.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ЗАБОРОНИВ СТРАЙК В ПАРИЖІ.

Париж, 9 березня. — В тому самому часі, як Національна Асамблея ухвалювала новий закон проти саботажів оборони країни, французький уряд використав дійсний ще воєнний закон з 1938 року та заборонив в Парижі проголошений опанованою комуністами профспілкою страйк в місцевих націоналізованих електричних та газових станціях. Уряд твердить, що страйк не має оправданої причини, бо робітникам признано 4.9% підвишки платні, отже в такій самій висоті як в інших галузях господарства та в приватних підприємствах. Для охорони перед саботажами, газові і електричні станції обсадила поліція. Хто не послухає розпорядження уряду, того каратиметься гривною і тюрмою.

НІМЕЦЬКІ КОМСОМОЛЬЦІ РЕЗИГНУЮТЬ З ПЛЯНУ „ІНВАЗІЇ НА БЕРЛІН"

Берлін, 9 березня. — Вже від довшого часу тут була голосна справа плянованого „наїзду на Берлін" перемальованої тепер на червоно „Гітлерівської Молоді" зі совєтської зони, під час травневої паради. Західні аліянти дали недвозначно до зрозуміння, що вони таких „гостей" на бажають собі в своїх секторах та що їх відповідно зустрінуть. Тепер з французьких джерел повідомляють, що совєтські власті дали доручення обмежити демонстрацію до совєтського сектора.

АНГЛІЙСЬКІ ЛІБЕРАЛИ ГОЛОСУВАТИМУТЬ ПРОТИ ЛЕЙБУРИСТІВ.

Лондон, 9 березня. — Сьогодні в британському парляменті має відбутися перше рішальне голосування в справі виконання або припинення ухваленого вже попереднім парляментом закону про націоналізацію залізної і сталевої промисловости. Уряд рішив віддати цю справу під голосування, хоча вона є тепер найбільш драстичною. Вже сьогодні вранці повідомлено, що ліберали, які мають 9 послів, рішили голосувати разом з консерватистами проти лейбурестів, хоча раніше заповідали свою „невтральність". Це видвигає небезпеку, що уряд в найкращому випадку зможе одержати тільки свою власну більшість сімох голосів. Рішення лібералів потверджує ту велику непевність, в якій опинилися лейбуристи після своєї дуже малої перемоги в останніх виборах.

БРИТАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ГОСТЕМ ПРЕЗИДЕНТА ФРАНЦІЇ.

Лондон, 9 березня. — Після двох днів гостювання в королівському Букінґгемському палаці, французький президент Вінсент Оріол та його жінка дали вчора в місцевій французькій амбасаді прийняття для королівської родини. Прийняття відбулося в найкращому стилі французької традиції.

БРИТАНІЯ ЗБІЛЬШУЄ СТОЮ ОБОРОННУ СИЛУ.

Лондон, 9 березня. — Британський секретар авіяції, Артур Гендерсон, повідомив вчора про дальше скріпнювання повітряних збройних сил країни. В останньому часі деякі частини авіяції, зокрема боєві турболітаки, були кількісно подвоєні. Твориться теж нові ескадрилі важких бомбардувальників з одержаних в рямках Атлантійського Пакту суперфортець зі Злучених Держав.

СКАНДИНАВІЯ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ МОСКВИ.

Стокгольм, Швеція, 9 березня. — Шведське міністерство закордонних справ повідомило, що конференція міністрів закордонних справ Скандинавських країн в цьому тижні розгляне спільний шведсько-данський протест проти захоплювання риболовських кораблів цих країн совєтськими властями на Балтику.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ГЕНЕРАЛ ЗА ОЗБРОЄННЯМ НІМЕЧЧИНИ.

Париж, 9 березня. — Ген. Пієр Більот, колишній голова французької делеґації в комітеті військових штабів Об'єднаних Націй, висловився в користь „обмеженого озброєння" Західної Німеччини. Він вважає, що цего вимагає оборонний інтерес Заходу.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„ХВОРА ПРОМИСЛОВІСТЬ"

Президент Труман назвав вугільну промисловість „хворою". Ця назва загально прийнялась і тепер уже всі говорять про цю „хворобу" та шукають ліку на неї. Шукає цього ліку теж і президент Труман. Якраз у тій цілі поручив він Конґресові назначити відповідну комісію, яка мала б провірити недомагання вуглепромисловости.

„Хворою" є отже ціла вугільна промисловість, а теж хворіє через неї й ціле суспільство. Майнерський страйк вправді закінчився і майнери вже вернули до праці та легше відітхнули, а з ними й уся громадянство, але ніхто не знає, що станеться за рік. Не знають цього ні майнери, ні власники вугільних копалень, ні промисловці, що їх виробництво залежне від вугілля, ні громадянство, ні уряд.

Страйкові відносини тривали тепер майже сім місяців, заки прийшло до угоди між Джаном Луїсом, президентом майнерської юнії, та представниками вуглепромисловости. Як угоду підписано й страйк покінчено, усі питали себе, чому це не сталося тому сім місяців. Ніхто не мав розумної причини на таку проволоку, що доводила вже до господарської катастрофи, до перерви і застою в найважливіших галузях виробництва. Правда, можна винувати за це впертого Луїса, чи впертих власників вугільних копалень. Можна критикувати уряд і президента Трумана за проволоку в примінненні закону Тефта-Гартлі до страйку. Проте все те може тільки конфлікт вияснити. Зате нема далі ніякої гарантії, що те саме чи подібне згодом не повториться.

Теж не підиімає престижу держави, коли її законів не шануються, особливо там, де є гарантований конституцією шлях до заміни злого закону добрим. До того можна було наглядно переконатись, що закон Тефта-Гартлі, при всіх своїх недомаганнях, таки не є таким „каторжним", яким його декто змальовує. Виявилось, що він навіть слабий і не має змоги зарадити страйковим небезпекам, так, що вже піднімаються голоси, щоб його замінити гострішим законом. Майнери його певно не налякались, бо ж не послухали судової заборони, що їх взивала вертати до роботи, а далі страйкували. Знов суддя не визнав вини за це за майнерською юнією. Це ще більше ускладнило цілу проблему, а наслідки цього такі, що американська промисловість почала унезалежнювати себе від вугілля, вживаючи на щораз більші розміри оливи та газу.

Залишається ще одна важна справа, у якій зацікавлене усе суспільство. Луїс добився підвишки для майнерів і тим дав початок т. зв. „четвертій рунді", себто тому, щоб робітники інших виробництв теж домагалися підвишки. Тільки біда в тому, що всі ті підвишки приходиться оплачувати — консументам, бо продуценти, погоджуючись на підвишку, зараз піднімають ціни на свої товари. А чи робітники не є консументами? Хто ж тоді виграв?

„Хворою" є не тільки вугільна промисловість. Страйкова „хвороба" дається відчувати теж і в багатьох інших промисловостях. Тому саме суспільство має право домагатись, щоб знайдено інший спосіб полагоди спорів між робітниками і промисловцями і то такий, що не загрожував би країні господарським паралічом.

Не робити з мухи вола

Користуючи з чемности Редакції „Свободи", поміщую відповідь з деякими поясненнями на допис „ВОДА НА ВОРОЖИЙ МЛИН", поміщений в „Свободі" 2-го березня 1950 р. Автор вище згаданого допису використав надруковану новинку в „Американскім Русскім Вєстнику", органі „Сєдинєнія" з 23-го лютого б. р. „про велике торжество, що відбулося в Питсбурзькім Університеті, в якому взяв участь Преосв. Кир Даниїл Іванчо разом з 18 священиками і коло 500 карпато-русскими греко-католиками". І що це торжество було влаштоване „Карпато-русскою дівізією Комітета для Русской Комнати в Університеті".

З тої часописної новинки автор допису „Вода на ворожий млин" поробив заключення, які можуть читачі „Свободи" зле зрозуміти, а підкарпатські русини і „Сєдинєніє" можуть чутися покривдженими, бо автор статті „Вода на ворожий млин", пишучи свої негативно-критичні завваги на адресу „Сєдинєнія" і „Амер. Русс. Вєстника", непотрібно надуживав імени церковної Влади в Особі Преосв. Кир Даниїла Іванча, тай давав „поученіє" всім підкарпатським русинам, що живуть в Америці.

Припускаю, що Автор не бажає, як сам пише у свому дописі, „зводити боротьбу" з „Карпато-Русским Вєстніком" і „Сєдинєнієм", чи „нападати на Єпископа", тому корисним буде для добра справи висвітлити і спростувати допис „Вода на ворожий млин", в котрім Автор порушив много справ.

Автор найбільше присвятив уваги у своїм дописі висказові „Русский", пишучи: „Сєдинєніє є організацією, членами якої є наші рідні, що походять з Карпатської України. „Русскими", себто „росіянами" вони на далі ніколи не були і нами не є нині. „Русским", себто „росіянином" не є -- як припускаємо — теж і новий Єпископ, Преосв. Д. Іванчо, бо ж походить з нового покоління і певно знає, звідки його рід. Він може бути „русином", про якого співається у старім гимні карпатських українців, але ніколи „Русским", себто „росіянином". Але газета „Сєдинєніє" перекладає „русский" в англійській мові як „рошен" і постійно повторює це в рубриці „Америкен Рошен Сокол".

Видигаючи політичні потягнення „Сєдинєнія", що колись робило на некористь самостійності Закарпаття у формі меморандум до департаменту стейту, про заходи чехів і мадярів прилучити Закарпаття до своїх держав, про москвофілів, що збільшують статистику „росіян", Автор питає: „Чи таку саму ролю має далі відгривати теж і така організація як „Сєдинєніє", що визнає своїм провідником Єпископа, який обізнаний з новітньою географією та історією і знає, як далеко сягає Україна та де живе український нарід?" Підчеркуючи мартирологію українського народу взагалі, та людей на Закарпаттю, автор закінчує свій допис словами: „Хочемо вірити, що до такого діла не приложить рук у цей важливий момент бодай Преосв. Владика Іванчо, та ще вплине й на ті одиниці зо свого духовенства, що зо своїм „рошен" служать інтересам ворогів того народу, з якого вони вийшли".

Тепер гляньмо річево на справу. Щодо неправильности в назві, якою послугується „Сєдинєніє", чи „Американский Русский Вєстник", називаючи підкарпатських русинів „Рошен", чи „Русский", то не є в контролі Преосв. Данила Іванча; ані Єпископ не контролює дописи до Амер. Русского Вєстника, так, як українські Єпископи не контролюють часопису „Свободи". Цю організацію „Сєдинєнія" з її органом „Американский Русский Вєстник" Преосв. Данило застав. Деколи Редакція насвітлює деякі справи після своєї ідеології, хоч Єпископ на це не годиться. Автор повинен був це знати.

Після своєї політичної орієнтації Автор підчеркнув, що підкарпатські русини не є росіянами, як не були ними українці зі Західної України, що прибували до Америки. Однак був час, особливо в перших початках організування Українського Народного Союзу в 1901 році, на VI головній Конвенції делегати тої ж організації називали себе ще гірше, як „русский", бо „мало-русский", себто „малий русский", що в англійській мові звучало „Литл Рошен". Отже ж не тільки „Сєдинєніє" і „Амер. Русс. Вєстник", але теж перші наші народні організації не були точні в назвах своїх українських установ. Прийшов відповідний час, прийшли свідоміші люди, що назву змінили на Український Народний Союз. Прийде теж хвиля, що підкарпатські русини, чи „Сєдинєніє" вирішать свою правильну назву. Покищо нехай ніхто не накидається зі своєю реформою на наших добрих і чесних Братів зі Закарпаття. Цього роду приподна, ще й до того негативна критика не зблизить нас, тільки ще дальше віддалить нас від себе.

(Докінчення на стор. 3-тій)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Т. Г. МАСАРИК

(1850-1937).

7. березня 1850 р. в малім моравсько-словацькім містечку в Годонині, в родині словацького наймита, народився хлопчик, що став найбільшим державним мужем чехів і одним з найвизначніших представників европейської демократії.

Чехи підготовляли триста років, а словаки мріяли аж тисяча літ, щоб стати панами своєї рідної землі. Свою державну незалежність здобули вони не блескучими військовими перемогами (чехословацькі леґіони в першій світовій війні стратили менше ніж чотири тисячі поляглих і пропавших), але демократичними засобами: розумно веденою політичною акцією, яка здобувала симпатії й переконала переможників першої світової війни, що створення незалежної Чехословацької Держави вимагає справедливість та інтерес західніх держав.

Об'єктивна історія вже ствердила, що творцем ЧСР року 1918 був Тамас Гарріґ Масарик, професор Чеського Університету в Празі, чеський посол у Віденськім Парляменті, який від р. 1914 до кінця р. 1918 жив на еміґрації в Анґлії, Росії та Америці.

Вдячні співгромадяни Масарика ще р. 1933 увіковічнили заслуги його державним законом, що надав йому титул: Президент - Визвольник. Одначе в століття його народження мало лишилося з його твору незгромленим. Сьогодні, коли червоний диктатор лише ще 5 років господарить в батьківщині Масарика, чехи і словаки вже позбавлені не тільки державної незалежности, але і тих громадських свобід, якими вони могли вільно користатися навіть в найлютіших днях своєї історії.

В цей день тільки еміґранти чехи й словаки можуть складати достойну подяку свому великому визвольникові. До вшанування памяти цього великого слов'янського гуманіста і демократа прилучуємося і ми, американські українці, та клонимо голови перед борцем за людські права, що не відмовляв подати помічну руку українцям в днях, коли багато „слов'ян" думало про українців тільки як „німецьку вигадку".

Тисячі українських втікачів — жертви недемократичного чи псевдодемократичного режимів' могли користатися захистом, азилем, матеріяльною підтримкою та навіть українськими культурними установами і школами в демократичній республіці Т. Г. Масарика.

Українська суспільність добре памятає і знає: Українську Господарську Академію в Подєбрадах, Український Вільний Університет в Празі, Українську Реальну Гімназію в Модржанах, Український Музей в Празі, Український Архів в Празі і т. д. Всі ці установи завдячували своє існування впливові і моральній та матеріяльній (дуже часто особистій) підмозі президента Масарика.

Відношення Масарика до карпатських українців, що творили частину населення ЧСР, було прихильне. Піднесення Карпатської України є тісно звязане з іменем Т. Г. Масарика.

Замітне, що до р. 1914 Масарик не користався ще загальною пошаною своїх земляків. Навіть були часи, коли його огірчено поборювало майже ціле чеське суспільство. Вистачає вказати на його становище в поленськім ритуальнім процесі, де Масарик став голосним оборонцем фальшивими свідками обжалованого жида і довів до його звільнення, хоч багатьом чехам це не було до смаку, або на спір з манускриптами, де Масарик доказав, що чудові епічні урявки про „Сойм і Суд Лібуші" (леґендарної чеської княгині, основниці чеської династії Пржемисловців) та фраґменти чеських поем з XIII. ст., що їх протягом цілого XIX. ст. вважали перлами чеської літератури — це фальсифікати чеського археолога Ганки (перекладача на чеську мову „Слова о Полку Ігоревім"). У відповідь на такий виступ проф. Масарика в цілій Чехії пішла сильна аґітація проти нього; називали його тоді зрадником, германофілом, запроданцем жидів і т. д. Але проф. Масарик спокійно далі працював і він таку свою політику, девізою якої було, що „Правда переможе".

У своїй філософії Масарик відкидав тези німецької школи і Канта, що клали розум понад усе. Масарик був прихильником англійської школи Гюма, Міла, Спенсера і француза А. Конта, у філософії яких підставовими елементами є досвід, еволюція, любов.

Масарик був гострим критиком марксизму. Він доказував, що поступ і краще майбутнє не можуть бути здійснені революційним шляхом. Це може бути вислідом лиш розважної, поступової, толерантної праці при умові здорової демократії. Не революція, навчав Масарик, а тільки еволюція може привести суспільність до вищого рівня, до кращого життя.

Масарик не дав себе загипнотизувати силою, лиском і лжеесвітністю російського колоса. Він бачив і критикував деспотизм, брак культури та неморальність „єдиної, неразділимої". У своїй „Світовій Революції" Масарик пише: „Публична опінія чеська була безкритично русофільська, всі вичікували від росіян визволення. На це я повторив д-рові Шайнерові (співпрацівникові Масарика) свої сумніви щодо якости російського війська. Заявив йому, що боюся настановлення російської династії, а навіть хочби і намісника, та що росіяни своїм незнанням відносин і осіб, своїм абсолютизмом і своїм вередливим життям скоро розвіють наше суспільство".

За часів його президентства, від 1919-1935 р., провідними напрямними чехословацької політики були ідеали гуманности, демократії, справедливости і правди. Одначе по смерти Масарика замість цих ідеалів почалася гра у „високу політику", яка довела до підірвання обовязку самооборони і навчила пасивно приймати грядучі події.

Хочеться вірити, що тверда дійсність під червоним диктатором до решти розвіє чеське „русофільство" і знову, прирверне землякам Масарика випробовані і завсіди актуальні ідеали гуманности, демократії, толеранції і справедливости.

А. Штефан.

Розбиття польської еміґрації

З усіх народів, поневолених Совєтською Москвою, поляки мають найчисленнішу еміґрацію. Ця еміґрація має в своїх рядах визначних політичних провідників різних напрямків, послів до сойму, голов партій, бувших міністрів, дипломатів і т.д. Всі польські політичні групи заявляють про потребу і необхідність об'єднання до спільної праці для визволення рідного краю. Але життя показує, як тяжко еміґрантам між собою порозумітися. А це, тому, що на еміґрації кожна, і найменша політична група, може говорити „іменем народу", бо ніхто не знає, що думає поневолений народ і кому він віддав би свій голос при вільних виборах.

В польській еміґрації діють три головні осередки політичних груп, що ведуть між собою завзяту боротьбу. Перший політичний центр — це табор так званої „санації", наслідники режиму Пілсудского. Це — члени бувшого „Безпартійного Бльоку співпраці з Урядом". Ці люди визнають ще й досі диктаторську конституцію з місяця квітня 1935 року, в якій сказано, що державна влада належить президентові, який за свою діяльність відповідає не перед народом, а „перед Богом та історією".

Що-правда, в час війни настало було зближення між різними групами польської еміґрації. Покійний польський президент на еміґрації Рачкевич заявив 30-го листопада 1939 р. в Парижі, що буде виконувати свою владу в тісному порозумінні з головою уряду. Однак Рачкевич після війни, року 1947, скасував своє зобов'язання з р. 1939 і призначив самовільно своїм наступником Августа Залеського. Інші польські групи уважають цей акт за незаконний і не визнають Залеского президентом Польщі. Не визнають вони і „Національної Ради" Польщі, що складається з прихильників Залеского.

Супроти цієї Національної Ради, на чолі з Філіповичем, інші польські групи ство-

(Докінчення на стор. 3).

Таня Самчук.

КИЇВ ФІЛЬМУЄ

(Жмут споминів.)

4)

Але які далекі дороги. Ось після „Тараса Трясила" наступає перерва. Це не дні і не місяці. Це роки. Ось наступає другий курс 1926-27. За ним слідує ще рік і ще... Другий курс відзначанувався для мене аж двома „чистками". Що це значить? О, це значить дуже багато. Десь там поза тобою починають цікавитися твоєю особою. Хто ти є? Хто були твої батьки? Яке було їх заняття. Ти, розумієшся, про це нічого не знаєш, ходиш на виклади, мрієш про фільмову кар'єру і враз одного гарного дня тебе викликають до канцелярії і починають завдавати тобі різні питання. Ти червонієш, білієш, знов червонієш. Ти вже знаєш, що все то значить і не думаєш виправдуватись. Ти грішна. Ти обтяжена смертельними гріхами. Ти родилась від батьків, що були, скажемо, урядовцями, чи священиками бувшого режиму. Кінець з тобою. Ти не маєш права на життя.

Така чистка підступно підчікувала мене на моєму другому курсі. Але вона не встигла мене заскочити зненацька, бо одна моя приятелька, що була представником від студентів у так званому профкомі, під великим секретом, повідомила мене про це наперед. Я, розуміється, була у поважних клопотах, неймовірно хвилювалася і все чекала коли то мене покличуть „на суд нечестивих". Але проходив час, багатьох викликали і „вичистили", а я все таки залишилась. Що власне сталося?

А сталося воно таке: саме у той час, здається, у березні, у стінах нашого технікума по всіх його авдиторіях, від вуха до вуха, рознеслася вість, що в технікумі появився сам Довженко і що він має зробити перегляд студентів. Імя Олександра Довженка було у той час не так аж надто відомим, як це сталося пізніше, особливо після його фільму „Земля", але в кожному разі всі ми чули про нього, як про одного з найталановитіших мистецьких представників в ділянці екрану. Ми ним цікавились, ми хотіли його бачити, а вже бути з ним знайомим, або з ним працювати, було для багатьох нас недосяжною мрією.

І от Довженко на досяг рук. Всі напружені. Ось він вже „ходить по авдиторіях". Вже йде до нас. І ось він сам. Я вперше його бачу. Вище середнього зросту, міцна, масивна постава, характерне, одверте і енергійне обличчя, високе чоло, ясні, гострі, допитливі очі, велика, вже тоді сива, шевелюра. З ним увійшов його асистент, якого я ще тоді не знала, Бодік.

Почався перегляд. Ми проходили перед Довженком, що сидів посеред авдиторії, малими групами — по двох, по трьох, він пильно нас з ніг до волосся оглядав, інколи когось підкликав до себе і казав посміхнутись, або зробити ще якусь міну. Біля Довженка стояв наш директор і коли когось було вибрано, директор робив помітку у списку.

Перегляд скоро минув, наше хвилювання триває далі. Хто був той вибраний? Нам про це нічого не кажуть. Час йшов, враження від відвідин Довженка стиралося, учоба йшла далі, нас нікуди не покликано. Все то почало забуватись. Але пізніше я все таки довідалась, що і я належала до „вибраних" Довженком і це також вплинуло на мою чистку, чи скорочення. Як, мовляв, можна її скорочувати, коли її вибрав сам Довженко, передавала мені пізніше ці слова комісії, моя приятелька. А треба ще сказати, що між вибраними того було дуже не багато імен наших студентів і це цілком зрозуміло...

Але хоч нас „забули" та не забули ми їх. На те ми були студентами кінотехнікума. У нас весь час повно розмов про ці речі. Ходили дивитись на різні фільми, того не було тоді аж надто багато, на екранах домінувала старина, передвоєнщина, або старі закордонні фільми. Віра Холодна, Мозжухін, зі закордонних Мері Пікфорд, інколи знаменитий пожирач жіночих сердець Рудольф Валентіно і вічні Пат і Паташони. З Москви ділшли вже перші випуски Айзенштайна й Пудовкина. Кожну таку „новину" ми старанно обговорювали, розбирали гру акторів та висловлювали свої „фахові" зауваження на різні деталі.

Також багато говорилось про кіно-фабрику, що має постати в самому Києві. Що вона така буде, це вже ясно. Не ясно лише де то буде й коли то буде. Говорили про Царський сад, говорили про Брест-Литовське шосе. Від того чи в Києві дійсно буде та фабрика залежало ціле наше майбутнє. Тому саме ця тема нас всіх хвилювала...

Так йшов... Наш другий курс закінчився, йшла і минула весна, нас ніхто і нікуди не кличе. Деякі з нас почали самотужки шукати доріг до фільму. Почали думати про Одесу де в той час діяв знаний ВУКФУ. Там було скупчено все виробництво фільмів України, а при тому була також знана одеська кіно-студія і кіно-технікум. Багато з наших студентів, а між ними і я, почали мріяти про переїзд до Одеси. Там було значно більше шансів включитися в роботу, фільму, ніж у нас у Києві.

(Дальше буде).

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

Типи міських урядів у ЗДА.

Більшість міських урядів американських міст та містечок побудовано в один з трьох таких способів: 1) Містом керує міський голова (мейор) і міська рада, 2) Містом керують комісари, 3) Містом керує міський адміністратор (менеджер).

Найстаріший спосіб є перший і він уживається у більшості американських міст з населенням понад 30,000. На чолі міста стоїть міський голова, якого вибирає ціле місто, і управа радних, яких здебільшого вибирають окремі райони міста і це дає можливість кожному районові мати свого представника в управі. Влада розділена між головою і управою. Управа приймає закони (або розпорядження) щодо бюджету і ухвалює способи збирати кошти на покриття витрат. Міський голова є виконуючий урядовець, який стежить за виконанням розпоряджень. Звичайно він призначає керівників міських відділів і стежить за їх працею. Часом він накреслює бюджет, який потім приймає міська управа. Часто він має право накладати вето на ті розпорядження і проєкти, з якими він не згідний. З другого боку управа визначає суму грошей, яку має право витратити міський голова і звичайно має право схвалити або не схвалити певні постанови міського голови. У більшості міст управа і голова контролюють та врівноважують одне одного.

Спосіб керування містом через комишинерів був уперше застосований в місті Ґальвестон (Тексас) в 1900 році, тепер цей спосіб уживається в більше як 800 містах. За цим способом виборці обирають трьох, або й більше, комісарів, залежно від величини міста. Звичайно кожний комісар керує одним або кількома міськими відділами. Наприклад, один комісар очолює Відділ Громадської Безпеки і має під собою поліцію і пожежну команду, другий очолює Санітарний Відділ, і т.д. Одного з комісарів обирають для постійного головування на засіданнях комісарів. Часом він дістає титул „голова" (мейор), але всі комісарі мають однакові права як виконавча влада. Вони працюють разом як управа і керують міськими справами — приймають закони, визначають податки і витрати. Кожний з комісарів відповідає лише перед людьми, які його вибрали і які можуть перевибрати.

Третій спосіб організації уряду є керівництво через міського адміністратора. Цей спосіб був вперше застосований у місті Ставнтон, Вірджінія, в 1908 році і тепер прийнятий у 550 містах. За цим способом виборці обирають маленьку раду або управу, яка приймає закони і виносить певні ухвали. Щоб запровадити ці ухвали в життя рада наймає адміністратора, який має певну теоретичну підготовку та досвід і здібний керувати життям новітнього міста. Отже, адміністратор є найнята людина, він є професійний адміністратор. Звичайно він навіть не є мешканець данного міста. Він не має права голосу в Управі, призначає голів міських відділів, яких затверджує згодом Управа. Він доповідає Управі про потреби міста, накреслює плян задовольнити ці потреби у найдешевший спосіб. Якщо Управа ним не задоволена, то звільняє і наймає нового адміністратора. Громадяни міст, керованих адміністраторами, контролюють Управу.

Багато міських громад виробили способи, що комбінують всі вищеперераховані схеми організації уряду. Населення само вирішує в який спосіб побудувати свій уряд.

Багато людей, що спеціяльно студіювали способи організації урядів міст та містечок, прийшли до висновку, що самий спосіб організації не вирішує якости уряду. Більше залежить від якости людей, які працюють в уряді і підтримують його. А найбільше якість уряду видно з того наскільки він виконує своє завдання — покращувати і полегшувати життя людей у даному місті.

Загальна Рада.

Не робити з мухи вола

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Щодо народности Преосв. Кир Данила уважаю, що Автор задалеко загнався і не мав найменшого права вмішувати до цеї справи Преосв. Данила Іванча. Для свого власного знання Автор повинен заглянути до урядового американського католицького шематизму „Кетолік Директорі" з 1949 року, де на 601 стороні є виразно написане, що Преосв. Кир Данило Іванчо є „Апостольський Ексарх для Підкарпатських Русинів Візантійського Обряду". Чи може Автор твердити, що він не хоче „нападати на Єпископа"? Якщо ні, то не повинен був з безпідставними критиками виходити на світло денне.

Крім цього нехай Автор не забуває, що Преосв. Данило є Єпископом не тільки для підкарпатських русинів, але теж для мадярів, словаків, хорватів, тай і для тих, що почувають себе ще „русскими". Чи ж з відвідин вистави на Пітсбурзькому університеті треба було Авторові лізти аж до особистих народніх переконань Владики? Преосв. Єпископ Сотер Ортинський теж відвідував підкарпатських русинів, мадярів і словаків, бо був їхнім єпископом, а навіть писав до вірних мадярського походження пастирські листи по мадярськи, то чи з того Автор заключав би зараз, що Єпископ Сотер Ортинський не був українцем? Автор повинен був трошки ширше дивитися на справу і не робити з мухи вола.

Політичні закиди, які Автор робить „Соєдиненію" ізза меморіялів, чи про заходи чехів або мадярів дістати знов Закарпаття, не мають звязи з візитою Єпископа на Пітсбурзькому університеті. До таких закидів, які Автор підчеркує, не можна підходити негативною методою. Бо негативна критика ще нікого не переконала, особливо у справах, де треба так багато вирозуміння і такту. Теж самим наріканням ніхто ще не спинив чужої агресії, теж Автор не спинить, якщо обмежиться тільки до цих дешевих засобів...

Годилось би похвалити Автора, що не хотів „зводити боротьбу" з „Вєстніком" чи зі „Соєдиненієм" ані „нападати на Єпископа". Якщо Автор мав добру волю, то не повинен був з нагоди відвідин Єпископа „згадувати за ці прикрі речі", як сам висказався. Треба було знайти теж гарні речі та гарні прикмети підкарпатських русинів. Так зробив Преосв. Кир Данило у своїй промові на Питсбурзькому університеті. Владика Данило сказав, що Його нарід є Бого-любивий, Бого-боязливий, і свободолюбний. Чомусь Автор про це змовчав, а була б дуже гарна тема, якщоб Автор був її розвинув у своїм дописі. Годиться ще додати, що вони є теж жертволюбиві. Навіть само „Соєдиненіє" жертвувало на руки Кир Данила понад сто тисяч долярів на церковні і народні цілі. Ледви, чи в нашому народі знайшлося таке товариство, що зробило такий дар для нашої Церкви на її великі цілі.

Тому не треба було Авторові статті „Вода на ворожий млин" з газетярської новинки „Американського Русского Вєстніка" витягати такі фатальні заключення, себто робити з мухи вола.

† Амвроз.

Копають гріб організації, церкві й обрядові...

Недавно читали ми в филаделфійській, москвофільській „Правді" нарікання на те, що молодь цурається „русских" організацій, не ходить до „русской" церкви, „русских" домів і т. д.

На подібну нуту, щоб ратувати „русский" рід і Церкву, заговорив Г. Ґулянич у статті „В молоді наша будучність", яку помістив „Американски Русски Вєстнік", орган „Соєдиненія" в числі з 2. березня 1950. В цій статті читаємо, між іншим, таке:

„Впродовж 25 років — як це з жалем завважуємо — наше молоде покоління почало поступенно від нас відходити...

„Перед 25 роками ми були бідні матеріяльно, але багаті морально і національно, наше Греко-католицьке Соєдиненіє числило 135 тисяч членів, а днесь ми багаті матеріяльно — наше Гр. Кат. Соєдиненіє має в касі більше як 15 і пів мільйона долярів — але бідні морально і національно...

„Те, що сказано в Св. Письмі — „Ізраїле, твоя погибель у тобі самому" — ясно говорить і про нашу будучу судьбу. Наша летаргія копає гріб нам самим. Ми самі готуємо погріб своїй організації, своїй Церкві, своїй вірі і свому Східному Обрядові..."

За те, що Молодечий Відділ Соєдиненія, який тому 25 років мав 64 тисяч членів, впав до несповна 10 тисяч, винує стаття „наших вчених", що прибули „по першій світовій війні" й „закрались у важні уряди Соєдиненія".

Розбиття польськоі еміґрації

(Докінчення зі стор. 2-гої).

рили минулого року Політичну Раду. До Політичної Ради належать: Національна Партія, Партія Соціялістична, Група „Незалежність і Демократія", деякі члени „Сторонництва Людового", що відійшли від Міколайчика та поодинокі безпартійні діячі, як генерал Бур - Коморовскі, проф. Стронскі і ін. До цієї ради належать, між іншим, 9 послів до польського сойму, вибраного ще на підставі демократичного закону.

Поза „санаційною" Національною Радою та Радою Політичною стоять інші польські групи під проводом бувшого премієра Міколайчика. Це — „Сторонництво Людове", частина Партії Праці та Демократична Партія.

Різниця між цими таборами така: група „санації" хоче через відповідального тільки „перед Богом та історією" президента мати рішальне слово в польській політиці. Рада Політична хоче вернутися до конституції з р. 1935, зміненої на чужині 1939 року. Група Міколайчика не визнає ні санаційної Національної Ради, ані Ради Політичної. Міколайчик хоче створити окремий Польський Національний Комітет.

Національна Рада і Рада Політична діють в Европі. Міколайчик має свій центр в Америці (Вашингтон). Є відомости, що всі визначніші діячі цього табору залишають Европу і переселяються в Америку. В цих обставинах консолідація між польськими політичними групами на еміґрації віддаляється.

З українського становища можна сказати, що всі польські групи далі думають про Львів та західно-українські землі. Проте дехто з українських політиків дурить себе, що якщоб поляки на еміґрації обєднались, то з ними було б легше говорити про українсько-польські справи. Це груба помилка. Усі польські групи змагають до ліквідації договору в Ялті, але це вони розуміють в першу чергу в такий спосіб, що Польща дістане назад західно - українські землі з-перед 1939 року. Ніяка польська група навіть не має відваги інакше ставити цю справу, хоч бачить, що так думати і діяти, це політична сліпота. Але поляки в міжпартійній боротьбі постійно перелицитовують себе в „патріотизмі", а не „зрікатись" Вільна та Львова це якраз у них „патріотизм", інакше „зрада".

П.

БРИТАНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ КРИТИКУЄ АКЦІЮ УРЯДУ В СПРАВІ „БІЛОЇ КОРОЛЕВИ"

Лондон, 9 березня. Урядові і опозиційні члени британського парляменту вчора гостро критикували рішення уряду „детронізувати" молодого шефа африканського племени та домагатись його виїзду з дому за те, що він одружився з білою дівчиною.

ДОПОВНЕННЯ

У „Свободі", ч. 31, з 8-го лютого 1950, був проголошений вислід ювілейної кампанії за приєднування нових членів упродовж 1949 року. Зогляду на те, що не всі організатори прислали організаційні карточки, то їх імена не було проголошені в згаданому списку. Тепер вони надіслали ці карточки. Знова в деяких випадках число членів, зорганізованих поодинокими організаторами, не було подане правильно. Тому подаємо додаткові, виснення та поправки до проголошеного вже списку, не повторяючи, як в списку було, а тільки зазначуючи, як правильно повинно бути:

Відділ	Зорганізував	членів
39	Іван Пігуляк	3
	Гавриїл Туркевич	2
	Іван Луцишин	8
	Антін Яворський	6
105	Степан Слободян	13
139	Дмитро Копіль	6
210	Михайло Франко	4
245	Осип Сабат	18
254	М. Тимчишин	15
	В. Романишин	13
283	П. Вільчинський	6
320	Антін Маланчук	25
	Юрій Шулька	10
336	Григорій Степанек	9
339	Іван Жмутин	4
348	Марія Періг	40
370	Гнат Хомета	6
	Марія Колесняк	1
374	Анна Чопек	17
386	О. Попів	4
430	Р. Дяків	29
474	К. Наконечний	1

ІРИНА АРТИМ
ЯК ЩАСТЯ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ
ПОЕЗІЇ
в кольоровій окладинці
40 поезій. 75 сторін.
Ціна 25 ц.
Замовлення слати до:
"SVOBODA"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

УВАГА! — БРУКЛИН, Н. Й.!
Старанням Українського Народного Дому в Бруклині відбудеться в залі цього дому при 216-218 Ґренд Ст.,
В НЕДІЛЮ, 12-го БЕРЕЗНЯ, в годині 2:30 пополудні,
ДОПОВІДЬ д-ра Романа ОСІНЧУКА
ЛЮДСЬКИЙ ОРГАНІЗМ ЯК ВЗІР СУСПІЛЬНОГО ЛАДУ.
Вступ вільний для всіх. Прохається українське громадянство Бруклина і Ню Йорку, щоб скористало з цеї рідкісної нагоди та послухало фахової доповіді на тему, яка нас усіх цілком безпосередньо інтересує.

УВАГА! АРНОЛД, ПА., І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛ. ГРОМАДА В АРНОЛД, ПА.
—: влаштовує :—
СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ
в честь ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
В НЕДІЛЮ, 12. БЕРЕЗНЯ 1950
в годині 7-мій ввечір
В УКР. НАРОД. ДОМІ при 14-ій ВУЛ. і 4-ій ЕВЕНЦ
при співучасти Хору Укр. Правосл. Церкви під управою п. Петра Куриленка. — Вступ вільний.
Запрошується все місцеве українське громадянство, а також з околиць Личбурґа, Форд Сіті, Сликвіл, Джінет, Ембірдж і Пітсбурґа прибути на це свято й помянути Великого Пророка України. Комітет Свята.

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ!
ЗАХОДОМ ЦЕРКОВНОГО ХОРУ
—: відбудеться :—
СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ
в честь Т. ШЕВЧЕНКА
В НЕДІЛЮ, 12. БЕРЕЗНЯ 1950
В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ, 54 Winter St., NEW BRITAIN, CONN.
Початок у годині 7. ввечорі. — Вступ лише 50¢
Дохід признач. на Конґресовий і Допомоговий Комітети.
Просимо всіх місцевих і позамісцевих свідомих українців взяти участь. Бо лише численною участю можемо доказати свою свідомість. Комітет.

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!
МІШАНИЙ ХОР ім. О. КОШИЦЯ У ФИЛАДЕЛФІЇ, ПА.
—: влаштовує :—
В НЕДІЛЮ, 12. БЕРЕЗНЯ 1950
В АВДИТОРІЇ СВ. ВОЛОДИМИРА
1938-40 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.
ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО
з багатою програмою, на яке запрошує все українське громадянство Филаделфії й околиці. Прийдіть всі, щоб спільно віддати честь нашому славному Пророкові-Кобзареві!
Початок точно в годині 7-мій ввечорі.

БАЛЕТНА ШКОЛА
під мистецьким керівництвом пріма-балеріни Львівської Опери, ВАЛЕНТИНИ ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ, дає
БАЛЕТНИЙ ПОПИС
В СУБОТУ, 11. БЕРЕЗНЯ 1950
в годині 7:30 ввечір
В САЛІ СВ. ЮРІЯ, 217-19 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.
Виставлено буде балет на 1 дію „Чародійна Паличка" та Дивертисмент.
Квитки: $1 дорослі і 50¢ діти (враз з програмкою).
Передпродаж квитків в книгарні „Сурма", 11 E. 7th St., New York; та в крамниці "Nadiya", 76 E. 7th St., New York, до 10. березня, а в день виступу 1 годину перед початком.

ІРИНА АРТИМ
ПРОЩАННЯ
ЗБІРКА ОПОВІДАНЬ
в кольоровій окладинці
Сторін 100. Ціна 35 ц.
Замовлення слати до:
"SVOBODA"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

УВАГА! — ЕЛІЗАБЕТ І ОКОЛИЦЯ!
ГРУПА УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦЮРИСТІВ „РОЗВАГА" ПРИ ЦЕРКВІ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ
—: влаштовує :—
В СУБОТУ, 11. БЕРЕЗНЯ 1950
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
при 214 Fulton Street, Elizabeth, N. J.
ВЕЧІР УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТА ЧУЖИХ ТАНКІВ
під проводом Пані ІРИНИ МУШКЕВИЧ
Квитки можна набути при касі. Вступ $1.00
Початок в годині 6-тій вечором.

П. Стасюк
124
ПЕРША ЕВЕНЯ, НЮ-ЙОРК, 3.
(між вулицями 7.ою а 8.ою)
У Фірмі СТАСЮКА дістанете все найкращі вироби мясарські, вудженини та всякі сирові мясива по цінах умірковних!
УВАГА! — СКЛЕП СТАСЮКА ОТВОРЕНИЙ КОЖНОГО ДНЯ ДО ГОДИНИ 6. ВВЕЧІР ТОЧНО

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні збори 204 відділу УНС.

Дня 28 січня ц. р. в салі української православної громади при 14 вул., відбулися річні збори 204 відділу УНС, при участі головного секретаря п. Дм. Галичина, якого присутні вибрали на голову президії зборів, а він з черги покликав на секретаря зборів д-ра Ол. Соколишина.

Після відкриття зборів головою адв. М. Гаврилком, прочитання протоколів рек. секр. Гр. Бакуменком та вибрання президії, вислухано звіти уступаючої управи, які зводяться до наступного:

Другим найбільшим відділом У. Н. Союзу являється 204, який нараховує під цю пору коло 1250 членів. Засновано його тому 25 літ й тому 1950 рік являється його Ювілейним Роком. Відділ є знаний зі своєї високопатріотичної жертвенности на національні цілі, як УПА, скитальців і т. п. Були рівнож й малі недотягнення, бо діяльність відділу була за цілий час звязана з діяльністю одної людини, бувшим секретарем п. М. Близнаком, який дня 30-го липня 1949 р. зрезигнував з причини недуги, що однак відбилося відємно на діяльності відділу. Нововибраний секретар, п. В. Гасій, повідомив про цю зміну членів двократно в „Свободі" та індивідуально картками. Члени з переочення платили надалі внески попередньому секретареві, що спричинило певні труднощі у діловодстві нового секретаря, який доклав максимальних зусиль для унормовання їх. Члени не все платили точно свої внески й це утруднювало все відправадження грошей що місяця до У. Н. Союзу. Після звіту контрольної комісії та уділення абсолюторії, вибрано наступний уряд 204 відділу УНС.:

Голова: Марків Павло; заст. гол.: інж. Гордіюк Іван; секретар: Гасій Василь; рекордовий секр. Бакуменко Гр.; касієр: Марко Андрій. — Контрольна комісія: п-ні Гладун Анна, п. Осип Назар та д-р Ол. Соколишин. — Відвідувачі хворих: п-ні Гилитій, Хитрик, Назар та п. Хитрик. — Прапорщики: п. Савуляк та Марко А.

До комітету для підприємств входить ціла управа та поодинокі окремо запрошені члени. Делегат до Обеднаного Комітету: адв. У. Гаврилко, а його заст. Гр. Бакуменко, який зголосився вести реферат культурних імпрез. На кінець голова президії, п. Дм. Галичин, звернувся зі зазивом складати на „Народний Фонд" Укр. Конгресового Комітету, що присутні й зробили. Після побажання успіхів у праці для національного добра нововибраній управі предсідник закрив річні збори.

Д-р Ол. Соколишин.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи. яка вас, чи яку ви шукаєте.

Зголошуючись на розшука не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

* * *

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19262 Ганю Кушнір з с. Сушиця, Самбір, від Бандура Ірини. (кревні з собою через Волянських).

19263 Данилюк Анну з села Сивка Войнилівська, Калуш, від Стефанюк Йосифа.

19264 Кремер Лазара і його синів Фелікса та Людвика та Анну Кремер з д. Чемеринську з с. Чернів, Букачівці, і Масюкевич Осипа і Мхайла з Галича, Станиславів, від Дрозд Ярослава і Гілярія і Анни Квасній.

19265 Нечендрук Олексу з с. Юсиновича, Кобринь, від брата Ковалюк Олекси.

19266 Конопка Настасію з с. Сороцька, Скалат, від Солоненка Дмитра.

19267 Мирош Стаха, сина Софії і Василя, з с. Ушковичі, Перемишляни, від Гіршбельд Павліни.

18268 Кухта Анну з Панчаків з с. Кролік Вольський, Сянік, від сестри Панчак Анни.

19269 Петраш Якова Андрійовича з Полтавщини від сестри Марії Микитової Житников.

19270. Панченко Валентина з с. Шведово, Україна, від Максима Панченка.

19271 Петрів Анну з с. Чернолізці, Товмач, від Івана Монастирського.

19272 Диркач Дзєня з села Радловичі, Самбір, і Качмар Катерину, Марію та Анелю від Михайла Левковича.

19273 Д-ра Добровольського Сергія з аркова від Антоніни Кривошеїв.

19274 Воробець Анну з села Болотня, Перемишляни, від Теодора Воробця.

19275 Фінак Яська і Ковальчук Катерину з с. Бочів, Перемишляни, від Труди Йоп.

19276 Білинську Слотило Катерину з с. Білина Велика, Самбір, від Василя Білинського.

19277 Тиндик Евстахія з ворова, Галичина, від Міляновч Михайлини.

19278 Плескун Славка з с. Литвинова від Івана Плескуна.

19279 Лужецького Ілька від Стефана Лужецького з с. Лужок Горішний, Старий Самбір.

19280 Голайко Гриця і Максима з Тернопільщини та Рубуляк Миколу, Івана, Стефана і Домініку з с. Топорівці, Тернопіль, від Г. Короткого.

19281 До Таборових Управ в Німеччині і Австрії. Просимо оголосити, що за сетрами Явдохою і Марією та братом Михайлом пошукує Гаврилюк Данило з Америки. Голоситися до ЗУАДК у Филаделфії під ч. 19281.

1928 Патирин Оленау з села Збора, Калуш, від Бандурки Павла з с. Верхня.

19283 Михайлишин стОапа і Парашку від Данилів Корнила сина Трожима і Анастазії з Михайлишинів

19284 Ценко Василя з села Синевідсько Нижнє, Стрий, від Марії Ценко.

19285 Тимочко Михайла і Ольгу з с. Ферескуля, Косів, від брата Осипа Тимочка.

19286 Ґімбатов Миколу з Константинограду, Полтавщина, від Ілька Ґімбатова.

19287 Навроцьку Антоніну з Черновець, Буковина, від Григорович Антоніни.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Чия тут рука?

Живу в місті Ютіка, Н. Й. Є тут музичний інститут — так званий „Мюзік Білдінґ", популярний між новими імігрантами різних національностей безплатними кіносеансами, які він улаштовує щочетверга, демонструючи виключно европейські фільми. Бентежило лише багатьох те, що поруч з непоганими французькими, італійськими та німецькими фільмами часом на екрані з'являлися і „рошен" фільми, а які то бувають тепер російські фільми, це більшість імігрантів добре собі усвідомлює. А втім, побачивши кілька таких фільмів, до певної міри заспокоїлися: досить „невинні", ніби без советської тенденційности, — мабуть старі. Та й ясно здавалося всім: хіба безконтрольно випустить на екран фільм американська культурно-виховна установа? Тим прикріше здивувалися всі, побачивши 16 лютого на цьому екрані комуністичну аґітку під назвою „Сільська вчителька", повну брехливої советської самохвальби, увінчаної відомою піснею „Шірака страна мая радная..." і загрозливою (на адресу „англо-американських імперіялістів") демонстрацією військової сили країни, „гдє так вольно дишет челавек". Іміґранти вийшли з залі обуреними. Їх не одуриш, вони дадуть собі раду в таких „рошен" фільмах і можуть більш не відвідувати їх. Але хто дасть в цьому раду тим досить численним американцям, особливо молодикам, що теж бувають на цих фільмах? Хто розкриє їм очі, щоб вони не брали фальшиву монету за справжню? Як здаволось би „культурно - освітня інституція" виставляє такі фільми в той час, коли уряд і суспільство ЗДА провадять рішучу боротьбу проти розкладницької акції кремлівських змовників?

Б. К.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє, що квартальні збори відбудуться в неділю, 12. березня, точно в год. 2. пополудні, в громадськім домі. Просимо всіх членів прийти, бо буде звіт з балю. — В. Новак, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 102, відбудуться в неділю, 12. березня, зараз по другій Сл. Божій, в гали церковній, 2280 W. 7th St. — Н. Вобечко, секр.

ФРЕНКФОРД, ПА. — Тов. ім. Д. Вітовського, від. 268, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 11. березня, в годині 7:30 ввечір, в домі Укр. Горожан на Wakeling St. — Т. Радтинський, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє своїх членкиць і членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. березня, в годині 12:30 пополудні, в Домі Відділів УНС, 843 N. Western Ave. Просимо всіх членкиць і членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. — Ф. Васильовський, предс.; Т. Шпікула, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Управа Тов. ім. Д. Вітовського, від. 375, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. березня, в год. 1. після полудня. Проситься всіх членів прийти на ці збори. — За управу: І. Чопик, гол.; С. Пилюк, скарб. П. Іваш, секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Чергові збори членів відділу 312 відбудуться в суботу, 11. березня, в год. 8. ввечір, в церковній галі при Delmore Ave. Проситься всіх членів точно прибути. — В. Дибайло, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Подається до відома членам 75 відділу, що місячні збори відбудуться в неділю, 12. березня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі, 4655 Martin Ave. Довгуючих членів прохається конечно вирівняти свій довг, бо інакше уряд буде змушений подати тих членів до суспенди. — Ю. Лилюх, предс.; І. Слупецький, кас.; С. Здан, фін. секр.; Ф. Гузіль, рек. секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 16. лютого 1950 року помер у 61. році життя

СЕМЕН ОНИСЬКІВ,

член Бр. св. Івана Хрестителя, від. 76 У. Н. Союзу в Нюарку, Н. Дж.

Покійний походив з села Доманорич, пов. Тернопіль. До Союзу вступив в 1924 році. Полишив пятеро дітей, 4 доньки і 1 сина.

Похорон відбувся 20. лютого з похоронного заведеня Литвина, до церкви св. Івана Хрестителя при Мортон ул. і на цвинтар св. Хреста. — В. Й. П.!

В. Салабун, секр.

Дня 21. лютого 1950 року помер у 61. році життя

МИКОЛА КОСТЮК,

член Бр. св. О. Николая, від. 344 У. Н. Союзу в Бавнд Брук, Н.Дж.

Покійний родився в селі Германя, пов. Долина, Зах. Україна. До Союзу вступив у 1916 році. Полишив у смутку жену, 2 сини і 3 дочки подружені.

Похорон відбувся 25. лютого з похоронного заведення. — В. Й. П.!

Г. Геба, секр.

ПОДЯКА

Почуваємося до милого обовязку зложити цією дорогою Високопов. **Панству Мері і Гарі Ґураль** щиро-сердечну подяку за прийняття нас по приїзді з Німеччини 29.XII.1949 року до себе і продержали нас аж до 29.I.1950. Бажаємо Високопов. **Панству Ґураль** кріпкого здоровя, щастя і многих літ, і усій родині. Рівночасно складаємо сердечну подяку Високопов. **Паням Анні Співак і Мері Ґураль** за підшукання і улаштування нас на праці. Дай їм Боже щастя і многих літ.

Антін Зарицький з дружиною.
c/o N. Shelton
R. F. D. 5, Box 453
New Brunswick, N. J.

Дрібні Оголошення

„УКРАЇНСЬКИЙ МІД"

Чистий, липовий, ясний, з власної пасіки. 1 кварта за доляра. Коли замовляєте дві кварти — пошту оплачую сам.

STEFAN NAYDA
28½ N. Division St.. Auburn, N. Y.

ПОШУКУВАННЯ

УВАГА! СТАРІ ІМІҐРАНТИ!

Хто знає: **ЙОСИПА КОВАЛЯ**, сина Івана і Євдокії, який прибув перед першою світовою війною до U. S. A. і проживав в Ню Йорку. Уроджений на Поділю м. Оринін, Україна. Розшукує син Зарицького Антона з Оринина. Хто знає його перебування, або він сам, прошу відкликнутись на мою адресу:

АНТІН ЗАРИЦЬКИЙ
c/o N. Stelton
R. F. D. 5, Box 453
New Brunswick, N. J.

ОЛІЙНИК СТЕФАН пошукує своїх вуйків Стефана, Кароля і Еміліяна **ВИШНИЦЬКИХ**, родом з м. Садоґура, пов. Чернівці, Буковина. Виїхали до ЗДА перед першою світ. війною. Хто знає про них, або вони самі, прошу зголоситись на адресу:
STEFAN OLIJNYK,
Woodbury Road, Woodbury, L.I., N.Y.

ВАСИЛЬ КУЧЕРА пошукує свого сусіда **ПЕТРА ДЗИКОВСЬКОГО**, сина Стефана, зі села Майдан коло Воднарова, повіт Станиславів. Хто знає про него, або він сам, прошу зголоситись на адресу:
WASYL KUCHERA
419 Poplar St., Philadelphia 23, Pa.
Закордонні часописі прошу передрукувати.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

MIAMI & MIAMI BEACH, FLA. Віндо-Клінерський Бизнес на продаж з причини хвороби. Новий трок і інші потрібні знаряддя. Ціна за всьо $15,000. Бизнесу робимо від $12,000 до $15,000 річно. Добрий чоловік може подвоїти. Кваліфіковані купці можуть їхати просто до:.
JOHN KORCZAK
421 N. W. 23rd St., Miami, Florida

ТЕПЕР — БЕЗПЕЧНО МОЖЕТЕ ВТРАТИТИ НАДМІР ВАГИ ДО 5 ФУНТІВ ТИЖНЕВО

Новий сензаційний плян починається. Висліди пізнати першого дня, а ні — то зворот грошей.

Нову надію на облегчення тягару від надмірної товщини, (що походить від переїдання, а не від залозів) слідно сьогодні по звітах з успіху при пляновім заживанні нових вітамінових пігулок. Вони помагають до втрати товщини (яка походить від переїдання) і то без небезпечних лікарств або вправ. Називаються BENADROL. Цей новий лік діє наче чари, щоб злекшити надмір товщини 2 способами. Мужчини й жінки, що давніше терпіли від надміру ваги (через переїдання), оповідають про замітні висліди після зажиття. Багато людей каже, що втратили до 10 фунтів ваги вже по першій пачці. Продаються з гарантією звороту грошей.

За окремою умовою читачі цеї газети можуть дістати BENADROL по зниженій ціні. Вишліть оце повідомлення до VALWORTH CO., Dept. A-247, 84 E. 42nd St., Brooklyn 3, N.Y., а дістанете дві 4-долярові пачки тільки за $7, отже $1 знижки на правильній ціні. Не посилайте грошей. Заплатите листоносові при доручені.

Імя ---------------------------
Адреса ------------------------

APplegate 7-9022 — Lic. L-1868

УКРАЇНСЬКА ФІРМА ПРОДАЖУ ВИН І ГОРІВОК

У нашому склепі можете набути різні вина і горівки по найдешевших цінах.

ДОСТАВЛЯЄМО НА ЗАБАВИ І ВЕСІЛЛЯ.

Наша услуга чесна і скора.

KOLBA WINE & LIQUORS
ДАНИЛО КОЛЬБА, власник.
286 Ridgewood Ave. Brooklyn 8, N. Y.

АСТМА

ХВОРІ НА ЦЮ ДОШКУЛЬНУ НЕДУГУ ЗНАХОДЯТЬ ПОЛЕКШУ В ТЕРПІННЯХ ВІД НЕЇ

Нову надію на полегшу від приступів задишки (астми) добачується тепер в повідомленнях про успіхи застосовування палятивних рецепт, що діють на полегшення віддиху. Чоловіки і жінки, які раніше в наслідок астми зазнавали важких терпінь від кашлю і задишки, тепер стверджують велику полекшу від цего лікарства. PROMETIN коштує $3, але це є дуже дешево, як зважити на наслідки, і виносить лише кілька центів за дозу. (Увага — заживати тільки згідно з приписом). PROMETIN продається з точною гарантією звороту грошей.

Завдяки окремому договорові, читачі цеї газети можуть одержати PROMETIN по зниженій ціні. Вистачить вислати повідомлення до SUMLAR CO., Dept. A-244, 2700 Church Ave., Brooklyn 26, N. Y., і дістанете дві три-долярові пачки за тільки $5, отже $1 дешевше ніж звичайна ціна. Не посилайте грошей! Заплатите поштареві при доставі.

Ім'я ---------------------------
Адреса ------------------------

БЕЗПЛАТНА ПРОБА на ревматичні болі АРТРИТИЧНІ

Коли Ви ніколи не вживали ліку званого ROSSE TABS на ці незначні мускулярні недомагання й болі, злучені з ревматизмом і запаленням жил, або з нервовим запаленням, то чому не спробувати його СЬОГОДНІ на наш кошт. Його вживають тисячі людей впродовж 25 років.

БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ЧИТАЧІВ НАШОЇ ГАЗЕТИ

Запрошуємо Вас випробувати його без ніяких коштів. Дозвольте, щоб ми вислали Вам пачку повної величини. ЗАЖИВАЙТЕ БЕЗПЛАТНО 24 ТАБЛИЧОК. Коли не будете вдоволені палятивною — часовою — полекшою, зверніть нам решту й не будете нам винні нічого. Така проба не буде коштувати Вас ні одного цента. НЕ ВИСИЛАЙТЕ ГРОШЕЙ. Пішліть лише негайно Ваше імя й адресу до: ROSSE PRODUCTS COMPANY, Dept. O-5, 2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

MIAMI, FLORIDA

МАЄМО КІМНАТИ ДО ВИНАЙМУ.
Місячно або тижнево.
Пишіть або їдьте просто до:
Mr. & Mrs. M. SZPAK
257 N. E. 17th TERRACE
MIAMI 32, FLORIDA.
Phone 82-2692.

СЕНЗАЦІЙНИЙ ВИПРОДАЖ ЦЕЙ КУПОН ВАРТУЄ $3.02

14 K GOLD PLATED FILIGREE **BALL PEN**

Передше продавалося по $5.00

Викладане плитким 16 к. золотом перо і ланцушок на ключі. Вложене блискучими кришталями в люксусовому подарунковому пуделочку.

$1.98

Пише 3 роки без наповнювання. Не посилайте грошей. Пішліть купон — заплатіть при доставі. Вдовілля гарантоване.

Прошу вислати мені негайно — одно перо за $1.98 — два пера за $2.98. Замовляючи два пера заощаджуєте $1.00.

Імя ---------------------------
Адреса ------------------------

Посилайте до:
VALWORTH CO., Dept. A-246,
84 E. 42 St., Brooklyn 3, N. Y.

ШИФКАРТИ
ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.

ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на останній почті.
АФІДЕВІТИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження кревних і знайомих до Америки зі скитальщини та інших країв.
ПРОДАЄМО доми та всякого роду бизнеси.
У всіх справах звертайтеся до звісного
НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА.
S. KOWBASNIUK
277 EAST 10th ST., Near Ave. A, NEW YORK 3, N. Y.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ... „КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕ „ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС"!

В. Володимир Пархуць
український погребник
заряджує похоронами по низьких цінах від **$150**
Модерна Каплиця БЕЗПЛАТНО
Кличте в день і в ночі:
WOODROW W. PARCHUC
Funeral Director
Licensed New York & Connecticut
439 E. 5th St., New York City
Tel. ORegon 3-2057

З. БЕРЕЗОВСКІ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВИТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5746
Дві нові в модернім кольоніяльнім стилю каплиці.
Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці маєткового стану.
ІВАН БРОЩАК, нотар.

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як ---- **$150**
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE,
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 2296. Перемога малпи.

Бій був короткий. Хоч як великий і сильний був печерний чоловік...

...він не був під силу для хитрого і гнучкого предтечі людини.

Швидко сторож лежав мертвий, а крик перемоги Молата лунав в пущі.

Другий великий сторож, настрашений тим, пустився домів...

...а Тарзан у відповідь видав оклик привіту з берега нетрів.